

พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

ข้าพเจ้าและพระราชามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า กิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้าไปได้มากทุกด้าน รวมทั้งด้านการบริการท้องถิ่น ร่วมกับทางราชการและเอกชนต่าง ๆ ซึ่งนับว่าสำคัญยิ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปวงโดยทั่วกัน ข้าพเจ้าเชื่อว่าบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แล้ว ต่างก็ตั้งใจจะนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ไปใช้ทำงานให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เพื่อความดีและความก้าวหน้า

การทำงานทุกประเภทล้วนโดยสรุป ต้องอาศัยความสามารถในการปฏิบัติ ๒ อย่างเป็นข้อใหญ่ คือความสามารถปฏิบัติงานเฉพาะของตนเองอย่างหนึ่ง กับความสามารถในการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ในการปฏิบัติงานเฉพาะของตนเอง บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้อันถูกต้อง และแม่นยำในวิชาการเป็นพื้นฐาน มีความตั้งใจจริง ความเพียรพยายาม ความละเอียดรอบคอบและความอดทน เข้มแข็งเป็นปัจจัยในการกระทำ ส่วนการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นนั้น เบื้องต้นต้องมีความสำนึกอันแน่วแน่ว่า การงานทุกอย่างทุกฝ่ายเกี่ยวโยงถึงกันไม่โดยตรงก็โดยทางอ้อม จึงจำเป็นจะต้องศึกษางานของผู้อื่น และติดต่อประสานกับผู้อื่นอยู่ตลอดเวลาและจำเป็นต้องมีความเข้าใจอันดีทั้งในงานทั้งในจิตใจของผู้อื่น เพื่อให้มีความปรองดองกันเป็นเครื่องช่วย ทั้ง ๒ ทางนี้แต่ละคนยังจะต้องกระทำด้วยจิตใจที่สะอาดปราศจากอคติและต้องถือเอาความถูกต้องตามเหตุผลเป็นหลัก จึงจะนำความราบรื่นและความกระฉ่งแจ่ม สามารถวินิจฉัยข้อปัญหาต่างๆ ได้โดยถูกต้อง สามารถมองเห็นแนวทางและวิธีที่จะปฏิบัติได้โดยตลอด ทำให้งานทั้งปวงดำเนินถึงจุดประสงค์และบรรลุประโยชน์ที่ต้องการได้โดยครบถ้วน

ขออวยพรให้บัณฑิตทั้งหลาย มีความสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ
พร้อมทั้งกำลังสติปัญญาและความพร้อมเพียง ให้สามารถปฏิบัติบริหารในหน้าที่
ให้ดำเนินถึงความเจริญ ความสำเร็จได้โดยบริสุทธิ์ บริบูรณ์ ทั้งให้ประสบความสำเร็จ
ความก้าวหน้าในชีวิตครบทุกประการ ☐

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชมารชานแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดปัตตานี

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๑๑

โอวาทตามที่นายสโมสโรได้ขออนุญาตให้ถือว่าโอวาทที่ได้แก่บัณฑิตเมื่อ
ที่จะใช้การได้เหมือนกัน แก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมหาวิทยาลัยตลอดจนผู้ที่
เรียนในชั้นโรงเรียนสาธิต และคนทั่วไปทุกคนจะใช้การได้ทั้งนั้น ถ้าพยายามที่จะ
เข้าใจให้ชัดถึงว่่างานการนั้นคืออะไร และจุดประสงค์ที่มีในงานการนั้นคืออะไร ที่
ได้แจ้งไว้เมื่อตะกี้เป็นโอวาทว่าการทำงานจะต้องแบ่งเป็นสองอย่าง คืองานที่ทำ
ด้วยตนเอง หมายถึงงานที่ตัวทำโดยลำพังในวิชาการของตน หรือในกิจการที่ตน
เกี่ยวข้องโดยตรง ส่วนการร่วมมือกับผู้อื่นนั้น ก็ไปร่วมมือในงานของตนแต่ว่า
ในส่วนที่จะเกี่ยวข้องกันงานในส่วนวิชาของผู้อื่น ทั้งสองอย่างนี้มีความสำคัญอย่าง
ยิ่ง เพราะว่าคนเราจะอยู่แต่คนเดียวมิได้และหมายถึงกลุ่มบุคคลด้วยเหมือนกัน คือ
กลุ่มบุคคลเดียวอยู่ในกลุ่มเดียวกันตลอดเวลาก็มีได้ หรือในวิชาเดียวก็มีได้ อย่าง
เช่นเมื่อตะกี้ที่ได้ให้ปริญญาแก่ผู้เรียนในวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น จะมานั่งคิด
คำนวณทางวิศวกรรมอยู่ตลอดเวลาก็มีช่วงเวลาที่แท้จริงของเขา จะต้องมีการติดต่อกับ
ผู้อื่น เพราะว่าจะได้ให้วิชาการนั้นเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมนั้นได้

ถ้าสมมุติว่าวิศวกรคนหนึ่งจะมานบอกว่าจะข้าพเจ้าเป็นวิศวกร และจะต้อง
คำนวณไม้เนื้อถึงคนอื่น ข้าพเจ้าจะคำนวณกำลังของวัสดุที่จะต้องใช้ในสะพาน
ข้ามแม่น้ำแห่งหนึ่งก็ทำได้ แต่จะเกิดประโยชน์หรือไม่ก็ไม่ทราบ เพราะสมมุติว่า
ไปคำนวณในที่ที่ทางอื่นจะเป็นทางกรมกองในราชการกรมทางหลวง หรือในทาง
ปกครองว่าเขาไม่ต้องการสะพานเลยที่ตรงนั้น งานที่ทำนั้นก็เป็นการไม่เกิดประ-
โยชน์ใดๆเลย ฉะนั้นจะต้องติดต่อกับผู้อื่นจะต้องมีการประสานงานกับผู้อื่นว่าที่ใดมีความ

จำเป็นที่จะทำสะพาน และสะพานขนาดโต บางทีวิศวกรก็จะบอกว่าเขาชอบที่จะ
เขาอยากจะทำสะพานใหญ่โตกว้างขวาง เพราะว่าที่เรียนมา วิชาที่เรียนสามารถจะ
สร้างสะพานข้ามแม่น้ำได้ถึง ๒ กิโลเมตร แต่ว่าถ้าที่จะสร้างสะพานนั้นมันเพียง
๕๐๐ เมตร ก็ไม่มีประโยชน์ใดๆ ที่ได้คำนวณสะพาน ๒ กิโลเมตร ฉะนั้นก็ต้อง
ติดต่อกับผู้อื่น ให้ถึงความจำเป็นและสถานที่ ที่จะต้องไปสำรวจว่าสิ่งมีความ
แข็งแรงเท่าไร จะต้องร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายธรณีวิทยา จะต้องติดต่อกับฝ่าย
ผู้ส่งงาน คือทางฝ่ายที่จะงบประมาณ ถ้าสมมุติว่าสร้างคำนวณสิ่งที่เกิดขึ้น
งบประมาณ ก็ไม่มีวันที่จะได้สร้าง และงานนั้นก็ใช้การไม่ได้เหมือนกัน อันนี้
เป็นการอธิบายว่าคนเราจะต้องติดต่อกับหน่วยงานอื่นกับคนอื่น ไม่ใช่เฉพาะตนเอง
ที่จะให้มาใช้การกับผู้กำลังศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัยหรือชั้นโรงเรียนหรือผู้อื่น

ขอให้คิดว่า แต่ละคนก็มีเพื่อนฝูง แต่ละคนก็มีหมู่คณะ ถ้าอยู่แต่ผู้เดียว
หรือในกลุ่มเท่านั้นเอง จะทำอะไรก็ไม่ได้ผลนัก นักเรียนหรือนักศึกษาถ้าบอกว่า
ตัวเองจะอยู่ในกลุ่มของตัวเอง จะทำตามจิตใจของตัวเองเท่านั้นเอง ก็ไม่ได้เป็นนักเรียน
หรือไม่ได้เป็นนักศึกษา เพราะว่าชั้นเรียนหรือเป็นนักศึกษาย่อมต้องมี
ครูอาจารย์ ก็ต้องพยายามที่จะเข้าใจว่า ครูและอาจารย์เขาก็เป็นคนที่มีวิชาและ
จะพยายามที่จะปกครองร่วมมือร่วมแรงกันเพื่อที่จะสร้างงานที่เป็นผลสำเร็จ งาน
ของนักเรียนนักศึกษาและครูอาจารย์นั่นก็คือการศึกษา การงานนั้นคือให้ความรู้
และรับความรู้ ฉะนั้นระหว่างครู อาจารย์ นักศึกษา และนักเรียนจึงต้องมีการ
ร่วมมือร่วมแรงกัน ไม่ใช่ไม่ร่วมมือกันและแบ่งแยกกัน เพราะเหตุนี้จึงขอให้
เข้าใจว่างานการที่ดี ความเป็นอยู่ที่ดี การวางตัวหรือนักจะปฏิบัติอะไรก็ดี ต้อง
นึกถึงวิชาการเป็นเบื้องต้น และการร่วมมือเป็นข้อสอง ซึ่งสำคัญทั้งคู่ ถ้าไม่มี
ความร่วมมือระหว่างกัน ไม่มีความตั้งใจที่จะเข้าหากันก็เสียงาน และแต่ละฝ่ายก็จะ
เสียหาย จะพลอยทำให้ส่วนรวมเสียไปทำให้ไม่มีความก้าวหน้าใดๆ เลยในประ
เทษชาติ ทุกคนก็นึกในใจว่าตนเองอยากจะทำงานเพื่อประโยชน์ ประโยชน์นั้นมีสอง

อย่างเหมือนกัน คือประโยชน์ของตัวเองและประโยชน์ของส่วนรวม ของบ้านเมือง ซึ่งทั้งสองอย่างจะต้องทำ ฉะนั้นถ้าอยากที่จะได้ประโยชน์ทั้งสองอย่างนั้นจึงต้องปฏิบัติตามที่ว่า จะต้องใช้วิชาการของตนหรือวิธีการต่างๆ และจะต้องทำ ใช้ความร่วมมือกับผู้อื่น ความร่วมมือกับผู้อื่นนั้นมิได้หมายความว่าผู้อื่นต้องการอะไรเราทำตามหมด หรือเราต้องการอะไรก็ต้องให้ผู้อื่นทำตามหมด จะต้องเข้าหากันและใช้เหตุผล คำว่าเหตุผลนี้เป็นคำดีมาก เพราะหมายถึงว่าเมื่อทำอะไรก็ต้องมีผลนั้น ถ้าสมมุติว่าเกิดเหตุทำอะไร ตัวอย่างคือใช้กำลังคันเครื่องไมโครโฟนนี้ลงไปทางข้างหน้า ให้ใกล้พอไมโครโฟนก็จะล้มเป็นผลแล้ว ก็ผลคือไปจากเหตุที่ไมโครโฟนล้ม ก็คงจะทำให้ไมโครโฟนนี้แตก หรือเสียไปก็ไ้จึงจะไม่มีเสียง เมื่อไม่มีเสียงแล้วที่พูดนั้นก็จะต้องตะโกนสำหรับให้ท่านทั้งหลายได้ฟัง ตะโกนแล้วก็จะทำให้คอแสบ คอแสบแล้วก็จะไม่มีเสียงท่านก็จะไม่ได้ฟังเสียง ไม่ได้ยินเสียงพูด แล้วก็จะไม่สามารถที่จะคุยกับท่านเลยเป็นเหตุเป็นผลต่อไปตลอดกาล ถ้าใช้เหตุผลหมายความว่าคิดถึงเหตุไ้จะเป็นผลอะไรต่อไป ก็จะเห็นเหตุการณ์ต่างๆ แจ่มแจ้งใสสว่าง

ฉะนั้นถ้าคิดจะพบปะกันระหว่งหมู่คณะ หรือระหว่างผู้ที่จะต้องร่วมงาน ร่วมแรงกันดังกล่าวตอนต้นนั้นด้วยเหตุผลจะเห็นทางที่ใสสว่าง และไม่ต้องการเสียหายทะเลาะเบาะแว้งกัน แน่แน่นอนจะต้องมีสิ่งใดที่เราไม่พอใจ เพราะว่าท่านก็มีความคิดแตกต่างกันบ้าง แต่ถ้าจะลุ่มอล่วยซึ่งกันและกันก็ยินยอม หรือหาทางที่จะประองคองกันไ้ทำงานของตัวจะสำเร็จแน่นอน งานของส่วนรวมก็จะก้าวหน้าได้อย่างแน่นอน

ฉะนั้นท่านทั้งหลายที่มีความตั้งใจที่จะเรียน และโดยเฉพาะผู้ที่เป็นักเรียน เป็นนักศึกษา ในชื่อในคำของนักเรียนนักศึกษา ก็เป็นคนที่มุ่งศึกษามุ่งเรียน ขอให้เป็นอย่างนั้น และเรียนสำหรับอะไรก็เรียนสำหรับให้มีความสามารถปฏิบัติงานของตัวของชาติให้สำเร็จเรียบร้อย ถ้าทุกอย่างเป็นไปตามที่ว่านี้ และได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าท่านจะมีความสำเร็จในความมุ่งหมายเบื้องต้นของท่านทั้งหลาย ก็คือ

ศึกษาให้ ได้สำเร็จ ได้เรียนได้สอบได้ดี ซึ่งเป็นเป้าหมายขั้นต้น เป้าหมายขั้นต่อไป
ก็คือจะสามารถเรียนได้ต่อไป หากความรู้เพิ่มเติม และปฏิบัติงานเพื่อให้มีความ
เจริญรุ่งเรือง ฉะนั้นทุกอย่างนั้นเป็น ตามธรรมชาติก็เคยขอพรแต่ะก็ไม่ได้ขอพร
ก็ให้พรว่าด้วยเหตุผลให้ทุกคนได้มีความสำเร็จตามเป้าหมายของตน คือให้ได้
เรียนดี ได้มีความเจริญรุ่งเรืองกันโดยทั่วกัน □

พระราชโฆษาทสมเด็จพรระนามเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดปัตตานี

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๓

ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้สำเร็จอุดมการณ์ของชีวิต
ไปจุดหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณสมชัยมีโชคดีมากกว่าสมัยข้าพเจ้ามาก เคียง
โรงเรียน มหาวิทยาลัย มีขึ้นทั่วเมืองไทยอย่างมากมาย ระดับการศึกษาบางแขนง
ของประเทศไทย ชาวต่างประเทศถึงกับยกย่องว่าเทียบกับระดับโลก เช่น การแพทย์
เป็นต้น เพราะฉะนั้นแล้วขอให้ทุกคน ขานซึ่งและดำเนินโอกาสอันดีของตัว
เพราะในสมัยของข้าพเจ้านั้น การที่คนจะได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นของ
เรียกว่าประเสริฐเสียเหลือเกิน ไม่ใช่ทุกคนจำนวนมากเช่นนั้นจะได้โอกาสอย่างนี้
หมายถึงรัฐบาลต้องลงทุนลงแรงอย่างมาก ในการก่อสร้างคนให้มีความรู้ เพื่อ
ประเทศชาติต่อไป เมื่อวานนี้เราไปเยี่ยมที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ก็
ได้รับความปลาบปลื้มใจว่า ได้พบข้าราชการเป็นจำนวนมาก สามารถติดต่อกับ
ประชาชนได้อย่างดี พูดภาษาของประชาชนได้ และมีความอ่อนโยนนุ่มนวล
นับว่าสมกับที่ได้มีพระราชดำริ นอกจากความรู้ที่เขาได้เรียนมาแล้ว เขายังสามารถ
มีสติปัญญาที่จะติดต่อกับเพื่อนมนุษย์ก่อให้เกิดความสงบสุข และหวังดีซึ่งกัน
และกันได้ จึงเป็นที่น่าภาคภูมิใจ ขอบใจ □